מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את מרכיבי הפסקה הטיעונית: טענה, נימוק, ראיה, דוגמה, טענת נגד, הפרכה וסיכום
- לבחור מילות קישור מתאימות בין משפטים
- לתרגל סידור נכון של פסקה טיעונית וכתיבת פסקה קצרה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – מה תפקיד המשפט?

1. א – טענה
2. ב – נימוק
3. א – ראיה
4. ב – טענת נגד
5. ג – הפרכה

חלק ב' – התאימו מושג להגדרה

1 – ג (מה אני חושב על הנושא, במשפט ברור אחד)
2 – ו (הסיבה לטענה שלי)
3 – א (נתון או מחקר שמחזק את הנימוק)
4 – ה (מקרה מוחשי שממחיש את הנימוק)
5 – ב (מה יגידו מי שחושבים אחרת)
6 – ד (התשובה שלי לטענת הנגד)

חלק ג' – השלימו במילת קישור מתאימה

1. אולם
2. לכן
3. משום ש
4. אף על פי ש
5. יתרה מזו

חלק ד' – סדרו את הפסקה הטיעונית

1. לדעתי, כדאי שבכל כיתה תהיה ספרייה קטנה.
2. משום שכאשר ספרים זמינים, קוראים יותר.
3. למשל, בכיתות שבהן יש פינת קריאה, תלמידים לוקחים ספר בהפסקה.
4. יש הטוענים שיש ספרייה גדולה בבית הספר ואין בכך צורך.
5. אולם ספר שנמצא במרחק יד מזמין קריאה גם ברגעים קצרים.
6. לסיכום, ספרייה כיתתית תטפח אהבת קריאה.

חלק ה' – כתבו משפט מתאים

1. למשל: משום שפעילות גופנית משפרת ריכוז ובריאות.
2. למשל: אולם כמה דקות תנועה מחזירות ריכוז ללימודים.

חלק ו' – משימת כתיבה

1. לבדוק שכל המרכיבים קיימים, שהסדר הגיוני, ושיש לפחות שתי מילות קישור מתאימות.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- נימוק הוא הסבר, ראיה היא נתון או עובדה שמחזקת אותו
- ניגוד: אולם/אך, סיכום: לסיכום/לאור האמור
- טענה, נימוק, דוגמה, טענת נגד, הפרכה, סיכום

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל תרגול 1 בעל פה לפני המעבר לכתיבה
- כדאי להציג דוגמה מוכנה מהזירה לפני משימת הכתיבה הפתוחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: כתיבה טיעונית – ממדיבייט לפסקה

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את המושגים של כתיבה טיעונית, בדיוק כמו בזירת הדיבייט: טענה, נימוק, ראיה, דוגמה, טענת נגד, הפרכה וסיכום, וגם מילות קישור שמחברות בין המשפטים.

1 חלק א' – מה תפקיד המשפט?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לדעתי, כדאי לאסור טלפונים בהפסקות.

א) טענה ב) נימוק ג) ראיה ד) סיכום

2. משום שבהפסקה חשוב לשחק ולדבר פנים אל פנים.

א) טענה ב) נימוק ג) דוגמה ד) טענת נגד

3. סקר בשכבה מצא שרובנו מדברים פחות כשהטלפון ביד.

א) ראיה ב) דוגמה ג) הפרכה ד) סיכום

4. יש הטוענים שהטלפון עוזר להירגע.

א) נימוק ב) טענת נגד ג) הפרכה ד) סיכום

5. אולם אפשר להירגע גם במשחק או בשיחה עם חברים.

א) טענה ב) ראיה ג) הפרכה ד) דוגמה

2 חלק ב' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טענה	___	**א.** נתון או מחקר שמחזק את הנימוק
2. נימוק	___	**ב.** מה יגידו מי שחושבים אחרת
3. ראיה	___	**ג.** מה אני חושב על הנושא, במשפט ברור אחד
4. דוגמה	___	**ד.** התשובה שלי לטענת הנגד
5. טענת נגד	___	**ה.** מקרה מוחשי שממחיש את הנימוק
6. הפרכה	___	**ו.** הסיבה לטענה שלי

3 חלק ג' – השלימו במילת קישור מתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. רצינו לצאת לטיול, _____ ירד גשם חזק.

2. ירד גשם חזק, _____ נשארנו בבית.

3. נשארנו בבית _____ ירד גשם חזק.

4. _____ המשחק קשה, הוא מהנה מאוד.

5. קריאה מרחיבה את אוצר המילים. _____ , היא מפתחת את הדמיון.

4 חלק ד' – סדרו את הפסקה הטיעונית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	יש הטוענים שיש ספרייה גדולה בבית הספר ואין בכך צורך.
☐	למשל, בכיתות שבהן יש פינת קריאה, תלמידים לוקחים ספר בהפסקה.
☐	משום שכאשר ספרים זמינים, קוראים יותר.
☐	לדעתי, כדאי שבכל כיתה תהיה ספרייה קטנה.
☐	לסיכום, ספרייה כיתתית תטפח אהבת קריאה.
☐	אולם ספר שנמצא במרחק יד מזמין קריאה גם ברגעים קצרים.

5 חלק ה' – כתבו משפט מתאים

ענו בקצרה.

1. כתבו נימוק אחד לטענה: כדאי להוסיף שיעור ספורט נוסף בבית הספר.

_____

_____

_____

2. כתבו משפט הפרכה לטענת הנגד: יש הטוענים שספורט גוזל זמן מהלימודים.

_____

_____

_____

6 חלק ו' – משימת כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו נושא לדיון (למשל: טלפונים בהפסקות, ספרייה כיתתית, שיעור מחוץ לכיתה) וכתבו פסקה טיעונית בת 6-8 משפטים הכוללת: טענה, נימוק, ראיה, דוגמה, טענת נגד, הפרכה וסיכום.

כרטיס יציאה

מהי ההבדל בין נימוק לראיה?

כתבו מילת קישור אחת לניגוד ומילה אחת לסיכום.

מהו הסדר הנכון של פסקה טיעונית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀